

## **ВЪТРЕШНО СЪЮЗНА ДЕЙНОСТ В управителния съвет на ССБ**

На 29 и 30 септември УС на ССБ проведе своето второ редовно заседание след годишното общо събрание на пълномощниците. На предишното си заседание членовете на управителния съвет решиха да въведат практика, по силата на която в началото на всяко следващо заседание на този орган да се чете протоколът от предходното. В изпълнение на това решение като точка първа от дневния ред беше включено разглеждането и утвърждаването на Протокол № 5 от заседание на УС на ССБ, състояло се на 30 и 31 юли 2014 година. Чрез това нововъведение членовете на управителния съвет искат в по-динамичен порядък да проследяват хода на осъществяването на взетите на предишното заседание решения.

По този повод Борислав Лазаров поясни, че с въвеждането на подобен начин на работа ще може да се проследява докъде се е стигнало с поставените за решаване проблеми и ако е необходимо - да се изисква от председателя да дава своевременно и по-подробна информация и пояснения по хода на изпълнението на поставените задачи. Протоколът беше утвърден с 10 гласа "за".

След утвърждаването на протокола членовете на УС преминаха към втора точка от дневния ред – "Финансов отчет на ССБ за първо полугодие на 2014 година". Вероятно защото в отчета няма нищо неочаквано и фрапиращо, членовете на УС не направиха никакви коментари по него и го приеха с 10 гласа "за".

Същото обаче не може да се каже по отношение на точка трета – "Приемане на финансов отчет за дейността на "Успех ССБ Холдинг" ЕООД за първото полугодие на 2014 година".

Председателят на Съюза на слепите г-н Долапчиев откри разговора, като сподели сериозната си тревога от наличието на много и при това трудно решими проблеми, и по-конкретно от продължаващата вече много години неопределеност за бъдещето на търговската борса към "Успех Филтър ССБ" ЕООД София. Борсата има огромна нужда от съществен цялостен ремонт. Без него ще продължи влошаването на условията, които тя предлага на своите наематели. Немалка част от тях вече напускат. Увеличава се количеството на незаетите помещения, които от своя страна се нуждаят от поддръжка и скъпо струващи ремонти. От друга страна доходите от нея са минимални, за да не кажем почти никакви. За възможното оптимизиране на работата на търговската база е необходим сериозен финансов ресурс. Поради това че понастоящем бъдещите застроителни планове на Столична община изобщо не са ясни, нямаме никаква гаранция, че направените вложения, какъвто и да е техният размер, ще бъдат оправдани, няма гаранция за тяхната възвръщаемост.

На въпрос, поставен от Борислав Лазаров, отнасящ се до равнището на задлъжнялост на холдинга, председателят на ССБ отговори, че към настоящия момент вече са разплатени всички дължими суми по използваните от предприятията кредити, с което са приключени и нашите задължения към банките-кредитори. Предприемат се предвидените в закона действия по прекратяване на ипотеката на сградата в предприятието в Пловдив, както и за приключване на особените залози.

"Нямаме повече вноски и всичко е на нула."

Това даде възможност да се приведе в действие решението на управителния съвет за финансово подпомагане на онези предприятия, които нямат достатъчно средства за плащане на данък сгради и такса смет за 2014 г. На "Успех" Варна вече е преведена сумата от 5 000 лева. За погасяване на всички задължения по тези данъци за текущата година ще бъдат необходими между 130 и 140 хиляди лева. Тези плащания са неотложни, защото ако не ги направим - ще търпим парични санкции от съответните общини. Именно по тази причина управителният съвет е взел решение за осигуряване на необходимия финансов ресурс и, разбира се, средствата се разходват само в съответствие с влезлите в сила негови решения. След това УС прие отчета на холдинга с 10 гласа "за".

По следващата точка членовете на УС разгледаха информация от Лъчезар Шекеров за икономическото състояние на "Успех Елком ССБ" ЕООД гр. Варна и "Успех ССБ Холдинг" ЕООД - клон Дряново към 31 август 2014 година.

На проведеното на 30 и 31 юли заседание на УС бяха разгледани информации за моментното състояние на двете предприятия, произвеждащи електроинсталационни изделия - "Успех Елком ССБ" ЕООД гр. Варна и "Успех ССБ Холдинг" ЕООД - клон Дряново. На заседанието бяха поканени и изслушани ръководствата на двете подразделения в лицето на управителите и главните им счетоводители. Състоя се задълбочена дискусия, в която бяха поставени много въпроси и беше обсъдено текущото състояние и перспективите за развитие на предприятията.

Предвид отчетените очевидни затруднения в дейността, стагнацията на пазарите, трудностите в ресурсното обезпечаване и незадоволителното икономическо състояние на двете предприятия в последните няколко години, на същото заседание бе поставена задачата за постоянното им наблюдение и изнасяне на информация за моментното им състояние на заседанията на УС през настоящата година. В представения от г-н Шекеров материал се посочва, че по оперативни данни за месеците юли и август и двете предприятия приключват на загуба.

От анализа на отчетните данни се вижда, че въпреки появата на признаци за забавяне на тенденцията на спад в крайния финансов резултат, предприятието във Варна все още реализира загуба от началото на годината, която за отчетните месеци юли и август е съответно 6 000 и 2 000 лева. Приходите от реализация продължават да са незадоволителни и не покриват направените от предприятието разходи. Към настоящия момент си остават валидни направените на предишното заседание на управителния съвет констатации относно причините за неблагоприятното състояние и възможните перспективи пред "Успех Елком ССБ" ЕООД гр. Варна.

В информацията за предприятието в Дряново се изтъква, че през изтеклия сравнително кратък период от време не са настъпили значими промени в наетите от външни фирми площи под наем. Съответно и приходите от наеми все още не оказват влияние върху крайния резултат на клон Дряново.

Предприятието продължава да изпитва затруднения при осигуряването на оборотните средства и необходимите материали за производството.

Задълженията към август 2014 г. са както следва:

- задължения по ДДС към Централата – в размер на 19 хил. лв.;
- осигуровки и ДОО – няма;
- заплати на персонал – 44 хил. лв.;
- задължения към доставчици – няма;
- данък сгради и такса смет – 28 хил. лв. за 2013 и 2014 г.

Общо задълженията на дружеството към 6-месечието на тази година възлизат на 91 хил. лева.

Наличната в предприятието готова продукция към 31 август 2014 г. е в размер на 69 хил. лв., стойността на заготвените полуфабрикати е в размер на 65 хил. лева. В произведената готова продукция е взето предвид обемното съотношение между отделните изделия за миналата година.

Информацията за двете предприятия, произвеждащи електроинсталационни изделия, бе приета от членовете на управителния съвет с 10 гласа "за".

По следващата точка от дневния ред беше разгледано икономическото състояние на "Успех Металпринт" ССБ ЕООД гр. Шумен към 31 август 2014 г. и перспективите за развитие на това предприятие. При обсъждането на точката присъства и бе изслушан управителят на предприятието г-н Георгиев.

По счетоводни данни обемът на произведената продукция за деветмесечието на тази година е с 33 000 лв. по-малко спрямо произведената за същия период на 2013 година. За съжаление този резултат ще наложи съкращаване на част от персонала. Г-н Георгиев изрази увереността си, че съществуващите през тази година договори с основните партньори ще бъдат продължени и през следващата година. "Лошото е, че годината беше много тежка и техните складове са препълнени с готова продукция" – поясни той.

Около 70 процента от тенекето, с което разполага предприятието, ще бъде лакирано до края на годината. До Коледните празници очакванията за обработка на метал са за около 70-80 тона на месец. Без да спират усилията по обработката на ламарина, специално внимание трябва да се обръща на цеха за пластизол, тъй като там са хвърлени доста пари. Той вече е на добро ниво и ще може да покрива нуждите на основните партньори, с които предприятието има договорни отношения.

"Успех Металпринт ССБ" ЕООД има само текущи задължения, които към 31 август 2014 г. са както следва:

- задължения по ДДС – няма;
- осигуровки и ДОО – няма;
- заплати на персонал – няма;
- задължения към доставчици – 12 хил. лв. (разсрочено плащане на лакове);
- данък сгради и такса смет – 23 хил. лв., текущи за 2014 г.;
- задължения (остатък) за СМР в цех "Пластизол" – 16 хил. лева.

В предприятието към момента се завършват строително-ремонтните дейности по спечелен през април социален проект в АХУ, на стойност 36 800 лева. Информацията беше приета с 10 гласа "за".

След това членовете на УС преминаха към разглеждане на точката, посветена на направените разходи за основен ремонт и оборудване на почивна станция "Поп Харитон" - Дряново за периода 2000 – 2014 година.

По различни поводи сме запознавали читателите на "Зари" с отделните етапи, както и с окончателните резултати от извършените в базата в Дряново работи до нейното повторно пускане в експлоатация в края на миналата година. На вниманието на членовете на управителния съвет беше представен подробен отчет за направените през последните почти 14 години разходи. За нас важното в случая е това, че ръководството на ССБ успя да намери необходимите за тези дейности финансови средства. Цялата сума на направените разходи възлиза на 879 485,22 лева, от които 596 206,08 лв. за строително-монтажни работи и 283 279,14 лв. за обзавеждане.

Информацията беше приета с 10 гласа "за".

Аналогична с предходната точка от дневния ред беше и точката, включваща информация за направените разходи за основен ремонт и оборудване на станцията ни в Шипково за периода 2004 – 2014 година. Нашите читатели също са запознати и с направените подобрения в тази рехабилитационна база. Който е имал възможност да я посети през лятото на тази година, не може да не е забелязал подобренията, както и предлаганите за пръв път физиотерапевтични и балнеолечебни услуги. А за още по-заинтересованите вече работи и новооборудваният фитнес център. Общо направените за ремонт и обзавеждане на базата в Шипково разходи за периода 2004 - 2014 възлизат на 974 228,72 лв., като 94 475,68 лева от тях са заплатени със средства, получени от положителните финансови резултати на РБ Шипково.

След това членовете на управителния съвет взеха решение за избор на одитори на ССБ за 2014 година. В точка "Разни" бяха поставени и обсъдени някои по-маловажни проблеми, след което заседанието на УС на Съюза на слепите в България беше закрито.

Димитрина МИХАЙЛОВА

## **ГЛОБУС Химикалките за Белия дом**

Ако сте работили за американското правителство, не може да не сте виждали химикалките с надпис "Skilcraft U. S. government". Федералните власти харчат 5 милиона долара годишно за тях, като 60 % са за нуждите на армията.

Химикалките имат своята история. Да започнем с това, че те се сглобяват от слепи хора. През 1938 година по време на голямата икономическа депресия американското правителство реши да помогне на слепите работници, които вече бяха фатално засегнати от конкуренцията. Франклин Делано Рузвелт подписва закон, задължаващ Федералното правителство да купува определени стоки, произведени от слепите американци. Сред списъка от стоки скоро бяха включени и химикалките.

Марката "Skillkraft" се появява около десетилетие по-късно през 1952 г. Днес компанията, която ги произвежда, трудоустроява над 5 500 слепи работници от 37 щата, произвеждащи арсенал от офис консумативи, като химикалките се изработват в Уискънсин и Северна Каролина. Те трябва да отговарят на спецификации, описани в документ от 16 страници, съставен преди 50 години. Сред изискванията са всяка една от тях да може да изпише черта без прекъсване дълга не по-малко от 5000 фута при температури от плюс 160 градуса по Фаренхайт до минус 40 градуса – за всеки случай.

*Бел. прев.*

*Не мога да си представя какво щеше да бъде, ако българското правителство, в началото на прехода към пазарна икономика, беше решило да снабдява с канцеларски материали институциите от държавната администрация и армията. Трудно е да се изчисли колко хиляди слепи хора щяха да имат работа и препитание.*

*На нас се обясняваше, че подобно решение е в разрез с принципите на пазарната икономика. Интересно е да се запитаме в Съединените щати има ли пазарна икономика, или не!? Не е ли това най-либералната и най-пазарната икономика в света? Как там е възможно със закон да се постанови правителството и армията да се снабдяват с химикалки, сглобявани само от слепи работници, а в България да не може. Очевидно е необходимо отново и още по-решително да се поведе борба за извоюването на подобни решения и в нашата страна.*

### **Той направи това, което трябваше да направи**

На 7 септември миналата година Томи Барбър и неговата приятелка Сюзан Лейни слизат от ескалатора в блока, където живеят. Усещат силна миризма на пушек. "Моите кучета" – възкликва Сюзан и се втурва към нейния апартамент. Томи, 54-годишен напълно сляп мъж, се отправя към източника на пушека. "Стоях точно срещу апартамента на Сюзан" – казва той. – "Направих 4 или 5 крачки вдясно и пушекът ме удари право в лицето. Аз започнах да блъскам по вратата, викайки "Има ли някой въкъщи!?". Никой не отговори. Изведнъж вратата се отвори и още повече пушек нахлу в коридора". Томи чува, че някой кашля. Той тръгва покрай вратата навътре, опипвайки пред себе си. Усеща, че напипва някого, а това е Даяна Маршал, която живее в този апартамент. Томи сграбчва ръката ѝ и я извежда навън. После се връща обратно в изпълненото с пушек жилище. Сюзан и домоуправителят се появяват с пожарогасител. Докато Сюзан насочва струята, Томи здраво натиска ръчката на пожарогасителя. Огънят е угасен. Оказва се, че Даяна е оставила тенджерата на включената печка и след това е заспала. Тенджерата избухва в пламъци, които обхващат повърхността на цялата печка. По-късно тя извиква Томи да му благодари и казва, че без неговата помощ е нямало да се справи. Борбата с пламъците е втора природа на Томи. Той е бил пожарникар в Сейнт Луис. През 2000 година развива глаукома и губи зрението си. През ноември Томи и Сюзан получават наградата "Герой на града" от пожарната служба в Сейнт Луис. "Аз не бях уплашен" – споделя незрящият герой. – "Направих нещо, което трябваше да направя".

*По материали от "Reader's digest"*

*Превод от английски - Йордан МЛАДЕНОВ*

## ЕСЕ Най-добрият човек, когото познавам

Беше отдавна. Беше септември.

Вървя по улицата, замислена за своето тежко ежедневие.

Среща ме позната. Спира ме и ме заговаря. Работела в някакъв Съюз на слепи – незрящи хора, като сътрудник. Не съм чувала за такъв съюз, нито за такава длъжност.

Сподели моята позната, че след два дни трябва да замине за Канада при децата си по спешност. Не може да си намери заместник. Отчаяна, разтревожена. Моли ме да я заместя за 6 месеца.

Всякаква друга работа съм работила, но за такава не съм и чувала.

Каза ми адреса, каза ми и кого да търся и ако приема - да се обадя.

Не отлагах. Бях свободна, а и ми дожаля за моята позната. Поставих се на нейно място. Реших да опитам. Ако не се справя, ще се откажа. Явих се на посочения адрес.

Посрещна ме мъж малко над средна възраст. Стана, поздрави ме любезно, покани ме да седна и заговорихме.

Оказа се, че е много словоохотлив, с лек хумор, но движението му е плахо, опипва предметите и се шегува "Аз съм малко къорав".

После разбрах, че това малко е 100 %.

Обясних му случая, обясних му какво съм работила и опасението ми, че няма да се справя със задачите, стоящи пред мен, ако приема.

Даде ми надежда, че той ще ми помага. Но как като не вижда?

Оказа се, че този човек знае имената на всички членове, адресите им, телефоните им. Вещ е по всички финансови въпроси. С много широк спектър на познания в областта на организацията.

Учудих се, но плахо приех.

Той не ме подведе. За всяко нещо питах и той ми обясняваше подробно. Свърза ме с ръководството на Регионалната съюзна организация на слепите. Те ме приеха много топло, вдъхнаха ми вяра, че ще се справя. И започнах.

Човекът, който ме посрещна, т.е. председателят, се оказа, че е и много весел. Където ходи, все пее. А има и глас чуден.

По-късно усещаше кога ми е тъжно, болно и запяваше весели песни, и ме извеждаше от това състояние. Понякога аз работя, пиша, чертая, преглеждам нещо, а той тихо пее някоя балада, някоя романтична песен. Приятно се работи с такъв човек.

Идваха хора. Много. Кой да запита нещо, кой да донесе документ или просто на размисъл, а той топло и сърдечно посрещаше всички и с добро ги изпращаше.

Понякога имаше хора, които и плачеха. Оплакваша си тежката съдба. Аз плачех с тях. Те не ме виждаха и аз скрито споделях болката им.

После се упрекнах. С какво помагах на тия хора, като плача!? Аз трябва нещо да направя.

Обсъдихме. Първо да покажем на обществото, че тези хора са живи, че ги има, че те се нуждаят от внимание и уважение. Та те са били учители, агрономи, счетоводители, медицински сестри, техници, работници, служители. Те са дали част от своя живот на това общество.

Той се свърза с местната телевизия. Покани ги на наша сбирка. Взеха интервю от него за ролята на Съюза в интегрирането на тези хора в обществото.

Оказа се, че е и страхотен организатор. Организирахме тържествено честване на национални, битови и организационни празници с ритуали, песни и развлечения.

Не мога да опиша всичко добро, което правеше. Ще се спра само на 3 основни момента - иначе трябва да напиша цял роман.

В организацията дойдоха и се приеха по устав млади хора, незавършили средното си образование, по лекарска грешка или божие провидение бяха изгубили зрението си, отчаяни, унили, без път и надежда. Но не и при чичо Иван.

Той започна да им отваря вътрешните очи, че пак ще завършат средното си образование, дори висше. Стига да искат - той ще им помогне.

Това ги окуражи. Най-напред ги изпрати в рехабилитационния център към сляпо-глухите в Пловдив за шест месеца. Там да усвоят самостоятелно ориентиране, брайлово писмо, различни други специалности, подходящи за тях. Беше върхът на тяхното щастие, а той остана удовлетворен от стореното.

После ги запали да учат и да се явят като частни ученици, за да завършат средното си образование. Ходи, търси пътища, начини как да постигне целта си. Успя. Година след година нашите млади хора се дипломираха със завършено средно образование.

Най-тежко беше положението с едно момиче, загубило зрението си в девети клас по лекарска грешка. Затворило се в себе си. Изключило се от света, без контакт с някого, отчаяно, безнадеждно. Дойде майката и сподели.

Той я окуражи. Каза ѝ, че до няколко месеца ще направи всичко възможно, но ще избави момичето от тази депресия.

Ходи при професори, психолози, психиатри, стари учители с опит и откри пътя към душата и сърцето на момичето. Използвайки съветите на психолозите и малката младежка група, успяха да събудят жаждата за живот у него. То дойде при нас и стана член на нашата организация.

Събра ги един ден и им постави въпроса "Искате ли да завършите висше образование?".

Господи, каква радост!!!

И пак консултации, търсене на пътища и начини, и ето в следващите години ние имаме трима студенти. Споделяха как минават лекциите им, изпитите им, успеха им. Отчитаха се пред него – най-добрия човек за тях.

Един случай обаче ме изуми. В летен ден в офиса дойде едно момиче, крехка фиданка, красиво като пролетно цвете, като родопска капка роса.

Доведе я една случайна жена и я остави. Поканихме я да влезе, но тя не мръдна. При втора покана тя отговори "Аз съм сляпа".

Станях, подадох ѝ ръка и я сложих да седне. Разказа момичето цялата си одисея, че е завършило средното си образование в София в специално училище, но искаше да продължи висше образование в Пловдивския университет.

Чичо Иван имаше вече трасиран път и ѝ даде точни указания, и каза, че той ще ѝ помогне с каквото може. Попита я как се ориентира в обществото. "Трудно ми е" – каза момичето. – "В училището имаше пансион, където живеех и всичко беше отмерено, и не срещях трудност, но сега ми е много трудно".

"А защо нямаш ориентиrowъчен бастун?" – попита той.

"Татко купи много апаратура и до бастун не стигнахме."

Добрият чичо Иван стана. Отвори чантичката си. Извади своя бял ориентиrowъчен бастун. Разтвори го. Пригоди го за нейния ръст, сложи го на ръката ѝ и каза: "Краси, с този бастун аз ще бъда винаги с теб и ще те пазя. Носи го, ползвай го. Желая ти успех!".

"А как ще Ви се отплатя?" – попита тя.

"С твоя успех! От сърце ти го желая!"

"Аз няма да Ви забравя!" – каза тя.

Аз плачех, но никой не ме виждаше.

Аз виждах в незрящите им очи колко доброта има в този човек и колко благодарност има в това дете. Всичко написано дотук е за него, за Иван Шопов, председателя на ТСО на слепите – Асеновград.

Руска ДИМИТРОВА

**ИДЕЯ Свободна мрежа на компютърните потребители**

Имам удоволствието да Ви направя съпричастни на една реализирана от мен благородна идея. В чест на Деня на белия бастун започна своето функциониране по скайп публичен чат за социални контакти между незрящи и хора със зрителни увреждания - **pc.user.free.net**! Основната идея е чатът да бъде среда и платформа за социални контакти и междуличностно общуване с цел излизане от изолацията и самотата. Събеседването е в писмена форма, а при интерес и чрез гласови конферентни разговори в реално време. Тематичният обхват е разностранен и включва обмен на лични впечатления и размисли около бита и ежедневието, обсъждат се въпроси относно работата с компютър и приложни програми, дискутират се аспекти от живота и дейността на съюзните организации. Към момента в публичния чат има 24 потребители, но с удоволствие ще посрещнем и приемем сред нас всички желаещи, които биха проявили интерес към тази форма за контакти между събратята по съдба. Членуването в чата е свободно и безплатно, като осигурява връзка между абонатите денонощно, без значение дали основният администраторски акаунт е активен. Единственото изискване е да се спазват условията в правилника на групата. В чата не се допуска проявата на ненавист и злонамерено отношение под каквато и да е форма по отношение на увреждане, расова и етническа принадлежност. Пропагандирането на религия, политика и реклама води до изключване от чата. Общуването следва да е в нормите на взаимното зачитане и добрия тон, без вулгарност и цинизми. Писането на кирилица е повече от желателно, тъй като изразяването чрез латиница създава затруднения при ползването на екранен четец. Ако някой притеснява участващите в чата с агитиране и пропаганда в нарушение на посочените правила, следва да бъде уведомяван администратора на групата при гарантирана анонимност. Нарушаването на правилата, продължителната липса на участие в диалога и отсъствието без уважителни причини водят до временно или постоянно отстраняване от чата. Желаещите да се присъединят нека изпратят заявка за пълномощно на скайп адрес - **pc.user.free.net**, с пояснението, че желаят да бъдат добавени в чата и са получили координатите от списание "Зари". Упълномощаването се прави веднъж седмично чрез администраторския акаунт на групата, след което става и присъединяването в списъка с абонати на чата. За пояснения и въпроси може да се ползва и личният акаунт на администратора: **penchovasilev1**. Нека използваме съвременните комуникационни технологии и да бъдем заедно, независимо от разстоянията, които ни разделят! За приятелството няма граници, а интернет ни сближава. Нека наистина бъдем част от свободната мрежа на компютърните потребители, както гласи и името на групата – **pc.user.free.net**! Очакваме Ви и ще Ви посрещнем с "Добре дошли"!

Пенчо ВАСИЛЕВ

## **ИНТЕРВЮ Тайнството "Йога"**

***С Анна БАКАЛОВА – инструктор по йога в Център "Свами Дев Мурти", разговаря Димитрина МИХАЙЛОВА***

- В днешно време за йога може да говори почти всеки и вероятно всеки би могъл да каже, че това е философия, начин на живот и какво ли още не. А според Вас какво всъщност е "Йога"?

- По принцип към йога може да се погледне от две гледни точки: - едната от тях ни я показва като крайна цел на нашето човешко битие, т. е. така наречената себerealизация на човека - връзка с космическото съзнание, разбиране на творението в неговата цялост, в този смисъл йога е нашата

връзка с едно друго съзнание, което не е ограничено, както е ограничено нашето индивидуално човешко съзнание. По принцип тази крайна цел е достъпна за всеки човек. Всеки би могъл да достигне своята себerealизация.

Исторически погледнато обаче тази цел се е оказвала достъпна за малцина.

В своето второ значение понятието "Йога" може да се представи като една комплексна научна система от практики, философски възгледи, миоглед, етически норми и принципи и всичко останало, т. е.

"Йога" е едно единно цяло. Йога е научна система, която може да се ползва от всеки в зависимост от неговите цели, възможности и настояща ситуация.

**- Какво Ви подтикна да започнете да се занимавате с йога?**

- За съжаление, както и много други хора, аз открих йога, след като се сблъсках с личен здравословен проблем. За щастие, с времето тя се превърна в нещо много повече от решение на този проблем. За мен йогата стана начин на живот. Превърна се в лично изследване, в пътешествие в нейната дълбочина, което продължава и до ден днешен.

Ето защо всяка новост или всяко развитие в тази област аз възприемам не като затруднение, а го посрещам с желание и с радост.

**- Кога започнаха Вашите занимания с йога?**

- Започнах да се интересувам преди 15 години. Оттогава е и моята лична практика по няколко от познатите системи. Впоследствие разширих интересите си, като освен личната практика се занимавам с преводи, редактирам книги, занимавам се и с издателска и преподавателска дейност.

**- Каква е ролята на упражненията в заниманията с йога?**

- Ако говорим само за физическите упражнения, така наречените асани, тяхната цел е всестранна и комплексна. От една страна - това са чисто физически упражнения, които раздвижват, развиват и тонизират скелетно-мускулната система. От друга страна - всяка поза е много прецизно направена, така че тя въздейства винаги на определена структура от органи, които в източните учения обикновено се приемат като свързани. Например аюрведа, която е древната сестра на йога, разглежда подходящите асани в зависимост от индивидуалния енергиен тип на човека.

Второто ниво, на което действа йога, е нивото на различните органи. Напоследък много бързо се развива така наречената терапевтична йога, в която се подбират отделни практики с насочено въздействие върху определен проблемен орган от човешкото тяло.

Всяка практикувана поза въздейства върху нервната система. Това е в резултат най-вече на задържането и отпускането в нея. Това изисква концентрация, а концентрацията калява и мобилизира нервната система, без да я изтощава, а по-скоро я тонизира.

И ако навлезем съвсем надълбоко - на изток за основа на човешката структура се приема енергийното тяло, енергийната система и затова всяко физическо упражнение има въздействие и на това дълбинно ниво.

**- Кой етап следва след физическите упражнения?**

- Осморната йога, така наречената йога на Патанджали, започва с морално-етичния кодекс на йога, но някои от писанията започват с физическите упражнения, така наречените асани, следват дихателните упражнения. Те са по-висш етап, защото докато с асаните ние се научаваме да контролираме тялото, то с дихателните упражнения стъпваме на пътя за контрол на ума, емоциите и на нашата психика. Чрез дихателните упражнения контролът става естествен. Това не е насилствено потискане на нашата умствена активност. Йога не си служи с насилие, тъй като то води до блокажи, които в даден момент се изразяват в неприятни изригвания или, още по-лошо, в някакъв болестотворен процес.

Затова чрез пранаяма, дихателните упражнения, не се правят внушения, че умът трябва да мисли за това или онова. Напротив - чрез контрола на дишането всъщност по естествен начин се постига и психически, и умствен контрол.

По-нататък следва пратияхара. Това е вече отдръпване от сетивата и може би достигането на истинската цел на йога започва точно оттам. Това е отдръпване навътре, защото според йога истината за нас, за света, за вселената е заключена вътре в самите нас и ключът е вътре в нас, и Бог е вътре в нас. С каквато и дума да наречем мистиката на творението, тя не е вън от нас, тя е вътре в нас и затова следващото равнище е пратияхара. Някои го наричат концентрация. Това е отдръпване от външния, от сетивния свят, за да можем да навлезем още по-навътре. Това е контрол върху сетивата. Така успяваме да не се вълнуваме толкова много от външните неща. Следват дхарана и дхияна за още по-дълбоко



навлизане, докато се стигне крайната цел. Тук чисто практически се използват различни медитативни техники, които евентуално могат да доведат до състояние на медитация.

**-Това ли е крайната цел?**

- Не. Крайната цел е самадхи, то е следващо състояние след медитацията, всъщност това е нашето сливане с висшето съзнание, от което ние, според йога, илюзорно сме отделени, т. е. тази връзка е вътре в нас. Йогите казват, че тя е с големината на палец някъде в центъра на сърцето. Има един известен пример с електрическата система на някой град. Електрическото напрежение по електропроводите е много високо, но по пътя към отделните потребители напрежението се променя, трансформира се и енергията влиза във всеки уред такава, каквато тя е необходима за неговото функциониране. По същия начин може да се изрази връзката между космическото съзнание, творението, енергията и нашето ограничено съзнание. Целта на йога е да открием пътя към голямото, пътя към нашата голяма същност. Ние не сме толкова обикновени и слаби същества. Ние имаме голям потенциал вътре в нас. Целта на йога е да го разкрие.

**- Ежедневно ли трябва да се изпълнява комплексът от упражнения и винаги ли той е един и същ за всички?**

- Добре е всеки човек да открие за себе си един комплекс от физически, дихателни, очистиращи и медитативни практики, които според собственото си време и според собствената си натура да изпълнява всеки ден.

За съжаление, когато работим в група, ние не можем да дадем един комплекс, който да е индивидуален, и затова подбираме балансиращи практики за всички, но постепенно всеки трябва да си избере свой индивидуален комплекс. Много често ние казваме, че йога е чалъм и трябва всеки да намери онова нещо, което ще му осигури възможното най-положително въздействие.

**- Какво е необходимо, за да се занимаваш с йога? Има ли някакви специални изисквания?**

- Йога няма строго определени изисквания, но ако човек иска да постигне значими резултати, той би трябвало да вземе предвид някои сериозни предписания. Например да следва хранителния режим, препоръчван от йога, а този режим на хранене е вегетарианският.

В днешно време този въпрос леко се заобикаля. Много преподаватели и инструктори твърдят, че това не е необходимо. Яденето на месо противоречи на първия и основен принцип на йога - принципа на ненасилието, така наречената ахимса. Но може би наистина не е задължително вегетарианският режим на хранене да се налага от самото начало на заниманията с йога. Нека първо човек започне своето изследване, своето пътуване в йога и постепенно тази пътека, този сбор от дисциплини ще го доведе и до вегетарианството.

Аз лично вече имам много примери на хора, които идват и казват, че никога не биха оставили месото. След първата година вече са го намалили наполовина, след втората - на една четвърт, а след третата са спрели да го консумират естествено и без насилствено ограничение! Не трябва да има насилие и към нас самите. Все пак, ако човек има достатъчно воля и твърдо намерение да се придържа към принципите на йога, може веднага да забрави месото.

**- Откога е Вашата преподавателска практика?**

- Преподавам от 2009 година, т. е. от 5 години. По системата на Свами Дев Мурти, в която той се е опитал да извади най-доброто от многобройните йога-практики, за да ги направи подходящи за съвременния човек, без да се губи потенциалът на системата "Йога". Разбира се, освен неговите практики постепенно започнахме да прилагаме всичко от класическата йога. Така или иначе аз съм привързана към класическите модели и към практики, които идват от първоизточник, т. е. от йога, който е постигнал себerealизация.

**- За пръв път ли работите с хора с увреждания?**

- Не, по-рано съм работила с хора с друг вид заболявания - със сколиоза, множествена склероза, рак и други, но с хора със зрителни проблеми ми е за пръв път.

**- Има ли някаква разлика?**

- Определено има разлика в преподаването. Аз трябваше да преодолеем някои привички от предишния си опит. В йога се смята, че всеки навик не е особено полезен, а трябва да сме будни и отворени към новото, затова съм много благодарна, че ми се предостави възможност да преподавам на тези хора. Намирам, че те са много по-вътрешносетивни от останалите. В йога този техен проблем може би се превръща в предимство. Тъй като зрителните дефицити им помагат за по-лесно постигане на тази

вътрешна сетивност и интуитивност, които другите трябва да развият с доста повече усилия.

Едно от основните неща, които забелязвам при контакта, който имах с вашата чудесна група, е, че при вас така нареченото е в доста по-малки размери отколкото при другите, а това е още едно голямо предимство, тъй като в йога се смята, че основната пречка към постигане на вътрешната реализация е именно егото на човека.

Забелязвам, че при хората със зрителни увреждания, а и въобще при хора с по-тежки лични здравословни проблеми, това е постигнато без занимания с йога. Именно това много ме впечатли.

**- Безспорно има разлика в преподаването на хора със и хора без зрителни проблеми, тъй като на виждащите Вие само показвате и не се налага да давате допълнителни обяснения. Това създаде ли Ви проблем?**

- Да, определено имаше разлики в преподаването, които изискваха да прецизирам доста изказа, но за мен самото преподаване е едно безкрайно удоволствие.

**- Накрая - какво е Вашето послание към читателите на списание "Зари"?**

- Йога не е панацея и не предлага универсално решение за всички човешки проблеми. Това обаче по никакъв начин не намалява нейната значимост в живота на съвременния човек, защото тя учи на самодисциплина, морал, стремеж към духовна извисеност, здравословен и пълноценен начин на живот. Принципите, заложи в практикуването на йога, водят до обогатяване на светоусещането и постигане на вътрешен мир.

## **КОНЦЕРТ Богат е този, който дава**

В този свят всяко живо същество се нуждае от протегната приятелска ръка и особено тогава, когато бедата го застигне. Има една мъдра мисъл, че моралното право да гледаме отвисоко ни е дадено, само когато се наведем, за да помогнем на падналия да се изправи и да продължи напред.

Доброто е добро тогава, когато е направено навреме и от сърце. Именно с тези думи започна големият тържествен концерт на 12 октомври в зала "Люмиер" на Националния дворец на културата в София. Поводът за това културно събитие бе приближаващият 15 октомври – Международният ден на белия бастун, но тази година незрящите хора го посветиха и на една благородна кауза – благотворителност в помощ на пострадалите от природни бедствия българи.

Много хубави и топли думи звучаха в меката октомврийска вечер, много красота и обич струеше в почти пълната концертна зала, много себераздаване вложиха в инициативата организаторите от Регионалната организация на ССБ в София, много душа и сърце отдадоха на изпълненията си всички участници – невиджащите танцьори, инструменталисти и певци, с много възторг ги аплодираше благодарната публика.

Много топли думи звучаха и от поздравителните адреси, изпратени от вицепрезидента на Република България Маргарита Попова, под чийто патронаж премина културната проява, кмета на Столична община Йорданка Фандъкова, заместник-кмета на Столична община Албена Атанасова и председателя на ССБ Васил Долапчиев. Много любов беше вложена от младата художничка Омана Кацарска в изработването на картичките, които се предлагаха за набиране на средствата.

Наистина тук имаше по много от всичко добро, което да даде сили на сънародниците ни, изпаднали в беда, да се вдигнат и да продължат живота си, надмогвайки застигналата ги беда.

И въпреки, че и незрящите хора в България се нуждаят от подкрепа, те дариха набраните 527,11 лв. на Българския Червен кръст.

В продължение на два часа и половина публиката искрено се наслаждаваше на танцьорите от

фолклорните танцови групи "Шоплука" и "Витоша", майсторлъка на музикантите от варненския оркестър "Спектър" с художествен ръководител Николай Докторов, както и на индивидуалното му изпълнение на кавал. Припомним си отминали времена с песните на женската вокална група за популярни и стари градски песни "Люлин", група "Еделвайс" от Варна, както и с песента на Елена Кожухарова. Насладихме се на богатството и многогласието на българския фолклор, слушайки вокалната женска група за обработен фолклор "Светлина" с ръководител Теодора Манева, а Димитър Захариев, когото познаваме професионално като пауър диджей, ни изненада приятно с една народна песен, в която показва богатството на гласа си.

С различен музикален стил – диско, ни поздрави Галя Петрова, след чието изпълнение концертната програма премина към по-съвременно звучене. Преди това обаче чухме две традиционни турски песни в изпълнение на популярния в страната си незрящ турски изпълнител Мурат, който също отвори сърцето си към пострадалите от стихийните българци и пожела да се включи в благотворителния концерт. В най-буквалния смисъл изправиха на крака публиката песните на Деси Иванова, която съумя отново да предизвика импровизиран дансинг в залата. Много добро настроение създадоха мелодичните песни на вокална група "Феникс" с ръководител Георги Холянов, а песента "Алилуя" на Катрин Димитрова разтърси атмосферата с дълбочината на звученето си. Невероятно настроение както винаги създадоха "Веселите момчета", които по думите на Влади Кацарски са престъпно добри в занаята си, а след тях Нено Илиев "разкърти" залата с изпълнението на популярното циганско парче "Бубамара".

За сетен път Богдана Петрова утвърди титлата си, която завоюва като един от талантите на България, демонстрирайки невероятен гласов потенциал, а гвоздеят на програмата бе, разбира се, вечният Орхан Мурад, който подари на публиката "Хиляди слънца" и закри програмата с превърналата се в типично български лаф песен "Искам да съм негър", която беше едно от първите стъпала към популярността му.

Наистина изключително голямо добро искреше от сцената през цялата концертна вечер. Не останаха на заден план и сърдечността и непринудеността на водещите – Драгомир Драганов, Владислав Кацарски и съпругата му Анелия, които също отдадоха много труд и енергия по организирането и провеждането на благородната инициатива.

Прекрасно е, когато човешкият талант има благодатно поле за изява, а когато изявата е посветена на благородна кауза - тя се превръща в божествена. И наистина - ако до всяко добро същество застане поне още едно, ще настъпи такъв живот, че остава само да си кажем "Дано"!

Марина ПЕТКОВА

## **ПЪТЕПИС По каналите на Венеция**

### **Градът-вълшебство, който прави чудеса**

Полицаят разгръща паспортите ни и извиква на всеки един от нас името. Без да слизаме от колата, ние се обаждаме, той удостоверява нашата самоличност. Пресичахме границата със Сърбия при Калотина. На път сме за Италия и по-точно за Венеция. Първите 70-80 километра пътят минава през планински терен. Отдясно е продължението на Стара планина, а отляво други възвишения. Преди Ниш - родното място на император Константин, има 9 тунела, а след това магистрала, която се точи до Белград. До тунелите всичко наоколо изглежда много нашенско. Зеленина, тук-там разпилени къщички с нетолкова подредени дворчета. Спираме за малко, защото пътят е в ремонт. Един работник изникна отнякъде,

хвърли се и започна да мие стъклото на колата. Позната картина от софийските улици. На магистралата разрешената скорост е 130 километра в час, но спокойно може да се кара със 140-150 километра без опасност от санкции. Магистралите са платени и затова местните шофьори предпочитат да карат по локалните пътища. За нас, които бързаме, това е голямо облекчение. Радиото гъмжи от станции с прекрасна фолклорна музика, което ме навежда на мисълта за уютна вечер в една димна кафана с жива музика, крушова ракия, сръбска скара и "Зайчарско пиво". За съжаление няма време. Венеция е някъде 1000 километра напред. Спираме за малко на бензиностанция на "Лукойл", хапваме по една баничка и сме разочаровани, защото и тук тя е с извара. Минаваме покрайнините на Белград и след 60-70 километра отново граница. Влизаме в Република Хърватска и си мислим за нашата нощувка в Загреб. Наоколо се простира равнина, разделена от синори на малки парчета земя. Очевидно тук дребните земеделци са мнозинството от производителите на селскостопанска продукция. Нивите са добре обработени от грижовните стопани. Не само пейзажът е различен, но и музиката по радиото. Във фолклорните изпълнения акордеонът и духовите инструменти отстъпват място на струнните. Настаняваме се в уютен апартамент в центъра на Загреб. Градът е подреден с много добре поддържани междублокови пространства. Няма неподрязани храсти и буйни треви. Цари спокойствие и приветливост. Излизаме за вечеря и плисва страшен дъжд. На бегом потъваме в първия ресторант. Предлага ни се домашна ракия, плескавица и хърватско пиво, което е по-добро от повечето бири в България. Плащаме в евро, получаваме ресто в хърватски куни и бързаме да се наспим, защото на другия ден ни чакат още 450 километра път. Сутринта купуваме за из път колбаси, шунка, каймачено сирене и прекрасен хляб. Всичко е толкова вкусно и истинско, че не може да става и дума за сравнение с това, което се предлага в нашите супермаркети. Същите похвали мога да кажа за храната в Словения и Италия и ни е малко болно, че в нашата родина ядем най-големите боклуци. В Италия няма 100 вида салами. Има 5-6, но всички те са фантастични.

В ранния следобед на същия ден приближаваме Венеция. Вали проливен дъжд, напомнящ за Потопа. Магистралата е наводнена. Трудно се виждат табелите и затова пропускаме отклонението и се отправяме към Падуа. За щастие 10 километра по-нататък има друго отклонение и успяваме да се върнем назад. Настаняваме се в Местре. Това е доста голямо градче, разположено точно срещу Венеция. Свързва ги един мост над морето дълъг около 2 километра. Венеция е остров. До нея може да се достигне с автобус или влак, но в никакъв случай с кола. Всъщност другият алтернативен транспорт са корабчетата и множественото моторници със знак "Такси". Изморени сме и оставяме отиването до острова за другия ден. Сутринта се качваме на претъпкан автобус и то толкова претъпкан, че ми напомня градския транспорт по времето на социализма у нас. Венеция има малка автогара и малка железопътна гара, от които ежедневно се изсипват хиляди туристи. Тесните калдъръмени улички ги поглъщат и те се движат, притиснати от двете страни от много стари къщи. Повечето от тях са на по 500-600 години. Мазилките са олющени и се виждат голи тухли. Чудим се как тези постройки са оцелели толкова дълго време. Знаем, че в основата си те лежат на дървени дебели греди, забодени дълбоко в земята. Това дърво е специално и е внасяно от Русия. На много места улицата всъщност представлява канал, от двете страни на който е мястото за движение на пешеходците. Често пъти този канал е толкова тесен, че едва се разминават две гондоли. Гондолата представлява дълга лодка, полирана като пиано. В предната ѝ част има нещо подобно на гребен с шест насочени напред зъбци. Подобен гребен има и на шапката на дожите – някогашните венециански крале. Този символ илюстрира шестте региона, които Венеция е управлявала след разпадането на Римската империя. Гондолата има луксозни тапицирани седалки за четирима души. Почти винаги тя е украсена с цветя. Гондолиерът стои прав. Гребете с едно гребло и полага доста сериозни физически усилия. Бях разочарован, че не чух нито един гондолиер да пее, но като вземем предвид физическия труд, който полага, едва ли му е до песен. Повечето от посветилите се на тази професия са млади, силни момчета, които привличат погледите на женското съсловие от туристите. Финансово - този труд си заслужава. Половин час разходка с гондола струва 80 евро. Преценяваме, че по-комфортно ни е да се движим пеша. Долните етажи на къщите са магазинчета или ресторанчета. Туристите и особено дамите са раздвоени. Те не знаят на кое да обърнат повече внимание – красотите на града или магазините. Всевъзможни стоки се продават и на самата улица. Учудващо е, че цените на дрехите и тук не са високи. На повечето от тях стои знак – "Произведено в Италия". Някои от стоките са придружени със сертификат на производителя. В Париж и Лондон повечето дрехи се внасят от други страни и най-вече

от Китай и Индия. Движението по каналите е интензивно. Водата ври и кипи от непрекъснато преминаващите лодки. Минаваме по тесни улички, някои от които са около метър и двадесет сантиметра широки. Това не пречи те да си имат имена, а къщите от двете страни номера. Имам чувството, че се движим в лабиринт и крайната цел е да достигнем площад Сан Марко. Посещението на тоалетната струва едно евро и петдесет цента, а ако пожелаете да пиинете чаша розе в уютно заведение, трябва да си пригответе три евро и петдесет цента. Заведенията предлагат най-вече италиански специалитети – паста, пица, лазаня и равиоли. Пицата е по-скъпа отколкото в Рим и е направена доста пестеливо. Тук не видяхме китайски ресторант или дюнери.

Пресичаме малки площадчета, които често вземаме за Сан Марко, но указателните табели показват, че трябва да продължим. Най-после достигаем крайната цел. Тя е крайна, защото оттук нататък следва морето. Площад Сан Марко е просторен. Тук са едноименната катедрала и дворецът на дожите. Има и един изключително луксозен ресторант с жива музика. Духа бриз, който, провирайки се между сградите, става доста силен. Пред катедралата млада двойка е избрала точно тук младоженецът да поиска ръката на булката. От ресторанта музикантите улавят момента и гръмва Менделсоновият марш. Множеството започва да ръкопляска и всички се чувстват съпричастни в този радостен момент. Свети Марко – един от авторите на Евангелията в Новия завет, е покровителят на града. Още една от забележителностите тук е часовниковата кула. Тя се извисява над двореца и над катедралата. Това обаче не е оригиналната кула, построена преди хиляда години и паднала от само себе си в началото на миналия век. Всички са знаели, че предстои тя да падне и никой не е пострадал освен котката на пазача.

Влизаме в двореца на дожите – някогашните владетели на Венеция. След разпадането на западната част от Римската империя тя се разделя на няколко самостоятелни държави, които често дори са воювали помежду си (Венеция е била център на самостоятелна държава повече от 1000 години). В края на XVIII и началото на XIX век Наполеон завладява повечето от тях. Италия е станала обединена държава едва през XIX век, като в обединителния процес особена роля е изиграл Гарибалди. Движейки се в многобройните зали на двореца, украсени с картини на Веронезе и други художници, посетителят усеща някогашното могъщество на венецианската държава. Инвалидите влизат в двореца напълно безплатно заедно с техните придружители, без дори да показват някакъв документ за самоличност. В едни от залите са били посрещани посланиците на чужди държави, а в други са заседавали членовете на Сената или Голямото събрание. Тук пипнах най-огромната камина, която съм докосвал. Една от залите е с размери 57 на 23 метра. Тук са се събирали по 2 хиляди души – първенци на града, пред които дождът е представял плановете си за развитието на държавата и поканените гости са могли да вземат отношение по тези въпроси.

Турското нашествие е достигнало и до Венеция, но не така успешно както на Балканския полуостров. Венецианският флот е разбил агресорите безпощадно. Пред турските войници бранителите на Венеция демонстративно са яли хляб във формата на полумесец - символа на исляма. Това би трябвало да означава: "Елате и ще ви изядем както този хляб". По-късно, в средата на XVII век, когато османлиите са атакували Виена, австрийците също са яли хляб с подобна форма. Така се е сложило началото на виенската кифла. Мария Антоанета я пренася в Париж и кифлата постепенно се превръща в днешния кроасан.

От двореца на дожите тръгваме по Моста на въздишките. Не мислете, че това е мост, по който са се движели влюбени двойки. Мостът е покрит и той отвежда към затвора. През тесните отвори от двете страни мнозина от осъдените са могли да хвърлят последен поглед към Венеция и морето. От разкоша на двореца се пренасяме в мизерията на затвора. Килиите са тесни, без прозорци и преградени със здрави решетки. Никак не са за завидане онези, които са имали нещастieto да попаднат там. Натисналото ни малко тягостно настроение бързо се разсейва в кафето на музея. Капучиното е истинско италианско, а отвън се виждат преминаващите гондоли. Качваме се на корабче само срещу 7 евро, което ще ни отведе до автогарата, но по Канали гранде. Това си заслужава, защото покрай този канал ненавсякъде може да се върви пеша. От двете страни се низят старинните венециански къщи, пред много от които има паркинг за лодката – единствения транспорт тук.

На следващия ден правим прощална разходка из Венеция с маски, наподобяващи маските, които носят местните жители по време на карнавала през март. Привечер улиците опустяват от туристите и тогава местните жители могат малко да отдъхнат. В заведенията остават онези от гостите на града, имали

щастие да се настанят на хотел в самия град.

Довиждане, Италия! Надяваме се някой ден пак да се завърнем. Искаме да направим финално пазаруване в един мол, но пропускаме отбивката и само го виждаме как остава далеч назад. До границата със Словения са 100 километра. Очакваме срещата с тази съседна страна, която много малко се различава от Австрия. Същата архитектура на къщите. Островърхи покриви, по които има стъклени капандури на таванските стаи. В далечината отляво на пътя се виждат величествените склонове на Алпите. Любляна ни посреща напичена с майска зеленина. Зелени са дворчетата на кокетните къщи и многото дървета по улиците. Местните жители са любезни и почти всички говорят английски. Пешеходната улица в центъра на града има водеща линия за слепите хора – нещо, за което ние все още не можем да се преборим тук в България. Не намираме заведение с национална кухня. Повечето ресторанти предлагат италиански специалитети или китайска храна. Хотелските ни стаи са на тавана на старинна къща. В съседство е студентското градче, откъдето се чува музика до късно през нощта. Отново сме по магистралите на бивша Югославия. Малко след Ниш спираме и поръчаме мешана скара в една типична кафана. Тихо звучи сръбска музика, а крушовата ракия е забележителна с шопска салата. Шопската салата се различава от сръбската по това, че в сръбската няма сирене. Имаме само още стотина километра път. Завръщането винаги е свързано със смесени чувства. Радост, че си отиваш къщи, и малко тъга, че завършва едно прекрасно пътуване.

Йордан МЛАДЕНОВ

## **СПОРТ Честит рожден ден на "Вихър" Варна**

За един спортен клуб десет години живот са и много, и малко, зависи от постигнатите през това време резултати.

Обединен спортен клуб на сляпо-глухите "Вихър" Варна вече десет години върви по пътя на успехите, доказвайки непрекъснато на обществото, че има своето място в спортния живот на нашата морска столица. Успехите на клуба в националните и международните турнири и първенства са безчет и затова признанието на Варненската община е напълно заслужено. Два поредни мандата председател на "Вихър" Варна е нашият приятел и съмишленик Ваньо Биячев. С него се познаваме още от началото на създаването на нашите спортни клубове. С много хъс и желание цяло десетилетие той води своите членове по спортните форуми, активира ги и със собствения си пример показва как един човек с увреждания може да бъде равностоен на здравите хора, та дори и малко повече от тях в определени моменти.

И тази година г-н Биячев, въпреки финансовата криза, не пропусна да организира спортно мероприятие, на което да покани за участие членовете на останалите клубове от Националната спортна федерация на сляпо-глухите в България.

Всъщност това не беше спортен турнир, а празник по случай десетия рожден ден на варненския клуб на сляпо-глухите спортисти.

Въпреки че юбилеят беше едва два дена след турнира по канадска борба в град Кърджали, партито премина много емоционално и на изключително високо ниво.

Нашата група от Пловдив пристигна рано сутринта и след настаняването ни в мястото за ношуване се отправихме към Културния дом на слепите, където се проведе първата част от празничния ден. Ваньо Биячев и неговият екип ни обгрижваха през цялото време с необходимото внимание и топлина. Заедно със Станчо Добрев, Митко Хинев и Ганка Параскевова председателят на спортния клуб беше

непрекъснато около нас, грижеше се да не останем гладни или жадни. Поради общото приятелско веселие и суетене малко закъсняхме с началото на спортното мероприятие, но в крайна сметка то все пак започна. По случай празника Ваньо беше организирал надпревара в две от популярните напоследък при нас спортни дисциплини – канадска борба и спортна табла. Двата турнира започнаха почти едновременно и битката се разрази с пълна сила. И на единия и на другия фронт вреше и кипеше. Някои от състезателите дори ставаха от масата за табла, отиваха на масата за канадска борба и се връщаха обратно да продължат със следващата среща. За съжаление в един момент, без да усетим, дойде краят на спортната част от програмата. На двора под хладната сянка на дърветата започна награждаването на заелите почетните места състезатели. Ваньо Биячев поднасяше грамотите и благодареше на включилите се в състезанията гости.

Чуден човек – вместо ние да му благодарим за всичко, което направи за нас, той ни изказваше своята благодарност, че сме дошли на мероприятието му. Но той си е такъв. Не говори много, а си върши работата както трябва. Взелите участие отбори поднесоха своите поздравления към него по случай юбилея на клуба и му пожелаха още десет по десет години лично здраве и много спортни успехи. Втората част от празничната програма се състоя в механа "Тракийци". Вкусната вечеря и приятната музика в механата допринесоха за прекрасното настроение на всички присъстващи. Тук във Варна по време на десетгодишния юбилей на нашите приятели от спортен клуб "Вихър" изживяхме едни незабравими мигове, които, надявам се, всеки от нас ще помни години напред. Честит юбилей, скъпи приятели, желаем ви здраве и много спортни успехи!

Кирил ДАМЯНОВ

### **Държавно първенство по шоудаун**

В периода 20 - 22 септември във Варна се проведе второто държавно първенство по шоудаун. Състезанието отново се състоя на базата на СОУДНЗ "Проф. д-р Иван Шишманов". Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания" утвърди 4 категории – девойки до 20 години, младежи до 20 години, жени над 20 години и мъже над 20 години. Участваха общо 46 шоудаунъри от 10 спортни клуба, членуващи във федерацията.

Първенството при девойките и младежите до 20 г. се проведе на 20 септември. Участваха представители на 4 спортни клуба – СМСК "Атлет" Варна, УСК "Болид" София, СКС "Успех" Варна и СКХЗУ "Светлина" Шумен.

Шампионка при девойките стана Байрие Емин от "Болид", която на финала надделя над Бехие Ахмед от "Атлет". С бронзовия медал се окичи Моника Методиева отново от "Болид", която в малкия финал победи Джанан Саид от "Светлина".

При младежите държавен шампион стана Денис Попов от "Болид", който надигра Николай Пармаксъзов от "Атлет". За третото място Желяз Колев от "Атлет" се поздрави с успех срещу съотборника си Филип Филипов.

Призборите бяха наградени с медали, а шампионите получиха и купи. Наградите връчиха Меги – 6-годишното момиче, което благодарение на своя талант осигури средства за закупуване на маски, хилки, ръкавици и топчета за шоудаун за учениците от Варна, директорът на училището Жулиета Петкова и членовете на ръководството на федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания" Борислав Лазаров и Доброслав Илиев.

Първенството при жените протече на 20 и 21 септември. Участничките бяха от СКС "Успех" Варна,

СКХЗУ "Пауталия спорт – 2005" Кюстендил, СКИ "Витоша" София и СК "Достоен живот" Благоевград.

Съревнованието беше повече от оспорвано и предизвика множество емоции у дамите. Но в крайна сметка за втора поредна година държавен шампион стана Стела Стефанова, която на финала победи Райна Желязкова. Двете направиха наистина впечатляващ финал, който си заслужаваше да се наблюдава. Финалният мач бе наблюдаван от Татяна Дончева - лидер на "Движение 21", и Георги Глушков - президент на Българската федерацията по баскетбол. Гостите наградиха шампионката и нейната подгласничка, като Татяна Дончева окачи медала и връчи купата на новата стара шампионка, а Георги Глушков награди вицешампионката. Петър Петров - дългогодишен директор на училището, връчи бронзовия медал на Петкана Ботева, победила в малкия финал Петя Гълъбова, която също получи медал.

При мъжете участваха шоудаунъри от СКС "Успех" Варна, СКХЗУ "Верея" Стара Загора, СКХЗУ "Пауталия спорт – 2005" Кюстендил, СКИ "Витоша" София, СКХУ "Доростол 2011" Силистра, СК "Достоен живот" Благоевград и СК "Пирин спорт - 2013" Благоевград.

Мъжкия турнир продължи през 3-те дни на състезанието, защото тази категория беше най-многобройна. В крайна сметка държавен шампион за 2014 г. стана безспорният фаворит Николай Желязков от СКИ "Витоша", който в мача за титлата взе чиста победа срещу Седат Мусин от "Доростол 2011". Третото и четвъртото място отново бяха спечелени от представителите на студентския клуб "Витоша" от София - Александър Стоянов надигра Христомир Пандов, но в крайна сметка и двамата получиха бронзови медали. Наградите връчиха членовете на ръководството на федерацията Борислав Лазаров и Доброслав Илиев и Ресмие Ибрахимова - председател на "Атлет", а шампионът бе награден от председателя на федерацията.

Главни съдии в държавното първенство бяха Виктория Димитрова и Цветелин Кръстев, помагаша им също Александър Стоянов, Стела Стефанова, Добромир Удрев. Протоколчици бяха Геновева Зашева, Доброслав Илиев, Евелина Кирязова, Ресмие Ибрахимова и Любен Любенов. Скор-рефери бяха Николай Желязков, Димитър Димитров, Христомир Пандов. Резултатите компютърно обобщаваха Райна Желязкова и Николай Желязков.

Държавното първенство тази година се проведе на три шоудаун маси, а за сравнение първото държавно първенство преди година се състоя само на една. Миналата година участваха състезатели от четири спортни клуба, членуващи във федерацията, а тази година клубовете вече са десет.

Определено този спорт набира лавинообразно скорост и се оказва много подходящ за хора от всякаква възраст.

Иван ЯНЕВ

## **Спортен риболов**

На 27 септември 2014 г. на язовир Извево, село Горна Гращица, СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" Кюстендил проведе традиционния турнир по спортен риболов на дъно за хора със зрителни увреждания. В него взеха участие състезатели от СКИ "Витоша" - София, СКХУ "Достоен живот" - Благоевград, СКХУ "Феникс" - Монтана и два отбора на домакините – СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" и "Руен". Отборите бяха от по трима състезатели и придружител. За нашия клуб се състезаваха Илинка Дилкова, Господин Стоянов, Любомир Василев и Кирил Иванов. Времето не беше особено



благоприятно и рибата кълвеше слабо.

Най-много и най-голяма риба улови Иван Коркински от СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005". В индивидуалното класиране на второ място остана Георги Ряпов от същия клуб, който улови и първата риба, а на трето се класира Виолета Ангелова от СКХУ "Достоен живот" Благоевград.

Купа "Пауталия" отново бе спечелена от отбора на СКХЗУ "Пауталия спорт - 2005" Кюстендил с улов от 1550 грама.

Заместник-кметът Надя Каратова уважи закриването и награди отличилите се състезатели.

СКИ "Витоша"

## ЮБИЛЕЙ **Метаморфозите на Тачката**

Ангел СОТИРОВ

□□□□□□□□

Независимо от емблематичното си име, съучениците му набързо го преименуват на Тачка, защото им се сторило, че той като че ли прилича на един от героите от повестта "Жътварят" на Йордан Йовков, която им чете възпитателят. В училището за слепи "Николай Островски" (сега "Луи Брайл") той попада през 1956 година, където завършва шести и седми клас, а накрая и така наречения профклас. Това училище освен Велик Атанасов е произвело и още няколко изтъкнати съюзни обществени и стопански дейци като Георги Митев, Димо Тотев и д-р Петър Стайков. Доколкото ми е известно, негови достойни и изявени възпитаници са също и математичката д-р Пенка Василева, композиторът и диригентът Георги Холянов, поетът и театралът Владислав Кацарски. И макар по-младо с цели 40 години от първото българско училище за слепи, изброяването на успешно реализираните кадри на това учебно заведение може да продължи с още десетки имена, но аз посочих само тези, за които успях да се сетя в момента.

Костадин Дечев добре си спомня с какво въодушевление той самият и Виктор Георгиев са пренасяли с количка морски пясък за училищния трап по дълъг скок. Този трап е използван и от учениците от другото варненско училище за слепи, където вече учи и свръхпъргавият юноша от Козарско. И една пикантерия – въпросният трап, дълъг почти 4 метра, се оказва малко късичък за Тачката, който от раз го прескача. За съжаление, въпреки големия ентузиазъм, с който през 1957-1958 г. се готвят учениците от двете училища за деца с нарушено зрение за предстоящата международна спортна спартакиада за слепи в Москва, български представители не успяват да вземат участие в нея, изглежда поради липса на финансови средства.

Велик Атанасов е многобоецът на пловдивския районен съвет в първата общосъюзна спартакиада, проведена във Варна в началото на юли 1962 г., и се състезава в четири спортни дисциплини: дълъг скок, тласкане на гюле, хвърляне на граната и катерене по върлина. След време той ще се утвърди за цели три десетилетия като поливалентен спортист: скачач на дълъг, висок и троен скок; бегач на 400- и

800-метрови дистанции; плувец; гребец на втора "моторна" банка на "Ял 6"; шахматист от съюзния представителен отбор; един от най-добрите български състезатели по ски-бягане, представящ България неколкостранно в Норвегия на различни снежни надпревари.

Както Янаки Градев и той не е завършил никаква школа по мениджмънт. Не е дори и отличен ученик като Димитър Парапанов и Михаил Кърлин. Не е вземал по два-три класа за една учебна година като Петър Стайков. Напротив, напротив, както казва поетът. Неговите гимназиални спомени са сякаш от рехави по-рехави, защото той учи в тогавашен ПУЦ (Професионален учебен център). В тези учебни заведения, създадени специално за работническата класа, акцентът е поставен върху професионалната подготовка за сметка на общообразователната, както подчертава и самото им наименование. Цялото обучение продължава само две учебни години и въпреки своята свръхкраткост, то се признава за средно образование. Но гимназиалните и студентските спомени не са изглеждат особено решаващи при формирането на някои политици и предприемачи. Да припомня на любезните читатели, че японският бизнесмен, политик, за две години дори и министър-председател Какуей Танака е без грам гимназиални спомени, завършил е само основно образование. Сещам се и за Стив Джобс, и за Бил Гейтс, които също нямат завършено висше образование. И сигурно не е случайно, че Книгата на книгите – Библията, по-специално Еклесиаст (глава първа, стих 18, изречение второ) ни предупреждава твърде категорично: "Който трупа знание, трупа печал".

За неговия колоритен съкласник Минко Пенев, добре познат на по-зрелите зрители затруднени от Варна и Пловдив, Тачката е сред четиримата най-добри кошничари с тежко увредено зрение.

Останалите трима са Димо Делийски, Бойчо Радев и Йовко Димитров. Тази класация е за периода от края на 50-те години до средата на 60-те години на миналия век, с която не е съвсем съгласен Димо Тотев. И една любопитна подробност, споделена под секрет от Олга - съпругата на Велик. Отначало нейният любим не бил никак очарован от кошничарския занаят. Велик твърде категорично заявява на своя учител по кошничарство Борис Арнаудов, че "никога няма да упражнява този цигански занаят", който в неговия роден край се практикува само от най-мургавите му земяци. Но след време той ще бъде почти за цяло десетилетие най-добрият кошничар в пловдивското предприятие на слепите, по-добър дори и от циганските си виждащи колеги от село Караджалово.

Неговата съкласничка Ганка Мирчева с дълбока благодарност си спомня как Тачката ѝ помагал по кошничарство и по история. А тя се реванширала щедро, като го консултирала отзивчиво по математика - учебен предмет, по който той май е имал някакви малки затруднения, но в резултат на нейната помощ Велик започва да получава отлични оценки.

Киряз Николов - Геро, друг съученик на Тачката, е силно впечатлен от рецитаторските възможности на новия си съкласник. Велик всяка вечер ги изумявал и, разбира се, забавлявал с представянето наизуст на поетичните творби на именити български творци, като се започне от Христо Ботев и Гео Милев и се стигне до Пеню Пенев и Дамян Дамянов. Това поетично шоу се провеждало в спалното помещение на третия етаж на улица "Асен Златаров" 41. Сред слушателите са и изявените училищни поети Дамян Методиев и Марин Камбуров. Пак по спомени на Киряз, тези последните са се състезавали кой от двамата ще напише по-добра поема за чаровната им съученичка Сашка, по която въздишали почти всички по-големи момчета от цялото училище. Загубилият надпреварата трябвало да се раздели с училището. И Марин го напуска...

Авторът на настоящото изложение, без да е негов съученик, също може да свидетелства за изумителната хипермнезия на Велик. В началото на 60-те години на миналия век започнах да преподавам есперанто на моя приятел. Аз също бях силно изненадан от изключително високата му обучаемост и най-вече от неговите свръхпамятови възможности. Корелативът, който обикновено се взема за три-четири урока, Велик го усвои с лекота само за петнайсетина минути. Ботевото стихотворение "Хаджи Димитър" той наизусти за нула време. И след почти половин век при едно наше поредно гостуване в македонския град Прилеп великият мой ученик успя да изрецитира на есперанто част от него пред слисаната македоно-българска аудитория. И още един куриоз от тези литературни турнета в Македония. Нашият регионален председател със своя поетична загадка силно затрудни самонадеяната група на пловдивските невиждащи стихотворци. Въпреки своя академизъм, вагоните прочетена мерена реч, в края на краищата поетите вдигнаха бялото знаме и Велик им разкри автора и заглавието на творбата.

Подобно на Владимир Радулов и той е с доста прозвища. Освен ученическото Тачка в бачкаторския си

период Велик е наименуван Юнга, Раджеб, Агоп Дончиян, Лидерът и Капитанът, а през последните години на управленския му цикъл – Доайенът. Юнга - поради пребиваването си в едно от училищата за слепи, получили след разформироването на Средното морско училище "Адмирал Павел Нахимов" моряшките униформи на неговите възпитаници. И по-големите слепи ученици в това моряшко облекло се изживяват като матроси или поне като юнги. Затова и работещите в пловдивския "Успех" наричат учениците от училищата за слепи "юнкери" или "юнги". Раджеб - поради мургавината на кожата. Агоп - заради арменското си самохвалство, Дончиян, защото бай Дончо Дончев, автор само на прекрасни дъщери (цели четири принцеси), го беше "осиновил", за да си има и той най-накрая една мъжка рожба (и то каква!). Лидерът, защото наистина той лидерстваше в много сфери: професионална, спортна, купонджийска, обществена. Капитанът, защото беше капитан на представителните отбори по лека атлетика, плуване, шахмат, гребане на "Ял 6" ( а може и на други някакви спортни формации) на пловдивския районен съвет. Доайенът – уж според Стефан Данчев бил най-възрастният член в сесебейското Общо събрание. Дълго време и аз самият поради мюсюлманския му прякор, неговото тъмнокожие и високите му кошничарски постижения го смятах за турскоезичен ром. Това ми се струваше съвсем правдоподобно поради битуващата в България митология, че 90 % от нашите затворници са индобългари, а всеки втори член на Съюза на слепите е уж с цигански произход. Наложих ми се дори да посетя родното му село и на терен да проучвам неговата етническа принадлежност. Там установих съвсем категорично, че Велик Атанасов е етнически българин. Не съвсем светлия цвят и оскъдния си ръст той дължи на майка си - мургава и дребна женица. Брат му Ангел е със светла кожа, с нормален ръст и също е спортна натура – утвърден състезател във футболния отбор на село Козарско. Оказа се, че в това село дори си нямат свои местни индобългари, само едно циганско семейство - пришълец, дошло да живее тук от друго пазарджишко село. И още един любопитен щрих - респектирани изглежда от неговата поливалентна надареност, и по-младите, и по-възрастните от него се обръщат към козарската гордост с "бате Велик" и "бай Велик" И за малко да забравя - именитият козарчанин е истински кумир на зрително увредената ромска общност в пловдивския "Успех", която го провъзгласи суперкатегорично за свой пожизнен вожд.

Отдавна аз съм горещ привърженик на теорията, че характерът и постиженията на човека в голяма степен се определят и от името - от значението и пожеланието, които се съдържат в него. И ето ви набързо два ярки примера в подкрепа на моето твърдение - ако Васил (царствен) е с името Пройчо или Тройчо, надали щеше да царства почти безпроблемно повече от 15 години в любимия съюз. Ако Спас бяха наименували Койчо или Дойчо, или пък с друго не особено знаково име, нямаше може би цели 22 години неизтощимо и пожертвователно да спасява любимото читалище на слепите. И при нашия тъмнолик герой съдбата, обзавеждайки го с това знаково име Велик, му гарантира сякаш високи постижения в почти всички негови занимания. С това си супериндикативно име той изглежда е обречен да бъде успешен, да първенствува безапелационно в по-горе изброените области. И като че ли без особени усилия и напъни от негова страна... Споделяйки с вас тези мои умозаклучения и оценки, сякаш и мен ме обзема не съвсем бяла завист към хората с имена, осигуряващи им високи постижения и престижни позиции...

И в края на опита ми за очерк да споделя и още нещо, което ме е огорчавало многократно. Вероятно заради благия и лъчезарен характер, гъстата коса, а може би и поради ниския ръст на моя приятел, често са ме питали с колко години е по-млад от мен – с пет или десет. А аз съм по-младият и то с цели 57 месеца и 3 седмици... Все пак има едно нещо, което донякъде компенсира неговата младоликост и успешност и ме кефи доста. Твърде често жители на близката до предприятието ромска махала, смятайки го за съплеменник, го заговарят най-приятелски на турски или ромски. За тези весели случки съм своевременно и надлежно осведомяван от неговата най-дясна управленска ръка в предприятието Кольо Митев.

Зад привидно добродушния му и комуникативен характер се таи боен и бунтовен дух. Сещам се за неговото активно участие в една стачка на пловдивските спортисти с нарушено зрение в средата на 60-те години на миналия век в защита на нашия тренер Франц Станев. Въпреки огромния натиск, заплахата за уволнение, той не предаде нашата спортна чета от протестиращи, не стана стачкоизменник.

И още един любопитен факт. Преди трийсетина години моята по-малка дъщеричка Неда, бидейки тогава едва на седем-осем години, изглежда надушваше значимите дела, на които е обречен Велик. И

въпреки скромния му наполеоновски ръст, тя винаги се обръщаше към него с „чичо Велики”. А знае се, че именно у малките деца интуицията работи на твърде високи обороти.

Йерархичната стълбица на ССБ той катери стъпало по стъпало почти като японец. Първо е избран през март 1979 г. за платен заводски председател, а от девети ноември 1989 година и до ден днешен е несменяем регионален председател. От първи август 1999 година е и управител на пловдивското съюзно предприятие. Преди четири години неспокойният и енергичен Георги Генов прави сериозен опит да разтовари колегата си от тежобите му на регионален председател - предостатъчни му били неволите като управител. За съжаление на този доста добронамерен почин откликват едва трима по-млади пълномощници от 88-те присъствали на конференцията. А над 50 души от тях са му обещали да подкрепят твърде алтруистичната инициатива... И регионалният ни председател продължава да изнемогва от своята управленска претовареност.

Повече от половин век плътно до него е съпругата му Олга Захариева. Тя изглежда е негова вечна балансърка и безпощаден критик, таен добронамерен съветник и явна неуморна и почти безвъзмездна секретарка. Нейната кожа, естествено, е свръхбяла като на скандинавка, за да неутрализира успешно супертена на своя любим.

Съвсем наскоро, на 12 октомври, великият Велик навърши една почти достолепна възраст. По случай този 75-годишен юбилей да поздравим, макар и на патерица, нашият председател, колега, съсъдбеник, приятел, съученик и съкласник. Да му пожелаем добро здраве, по-нататъшни спортни, управленски и релаксиращи занимания!!!